

Hva gjør en filosofisk praktiker?

Når du kommer til en filosofisk praktiker, vil du møte en person som ber deg legge frem det som plager deg eller det du gjerne vil snakke om. Innledningsvis er praktikeren opptatt av å lytte, på en aktiv måte. Han vil stille sine spørsmål for å klargjøre hva problemet er, og hva det du forteller utsier om ditt syn på deg selv og på verden.

Hva som så skjer, avhenger av klientens behov. Kanskje er behovet å bringe orden i en tankemessig forvirring – å foreta en opprydning på tenkeloftet. Kanskje er det å drøfte et problem for å belyse det fra flere sider, slik at det blir mer håndterlig. Kanskje er det å finne en god måte å forholde seg til en ny livssituasjon på.

Det en filosofisk praktiker *ikke* gjør, er å gi deg løsningen på problemet ditt eller svarene på de store spørsmål. Vi er ingen vismenn eller guruer som vet hva som er det rette for deg. I stedet understreker vi at det å filosofere er en prosess der filosof og klient i fellesskap undersøker klientens problem på ulike vis, i håp om å komme nærmere en løsning.

Litt om tankemessig opprydning

Til tider kan vi alle ha så mange forvirrende tanker i hodet at vi ikke riktig vet vi tenker, eller hva problemet vårt egentlig er. Da er en tankemessig opprydning på sin plass, slik at vi får litt oversikt over hva vi faktisk tenker eller ikke tenker.

En slik opprydningsjobb kan være ganske omfattende og kreve flere konsultasjoner. Men når den er foretatt, skjer det ikke så sjelden at det man trodde var problemet, faktisk har forduftet. Eller avslørt seg som et skinnproblem. Den tankemessige disiplin som man har tilegnet seg, kan være det man trengte for å bryte ut av forvirringen og komme videre i livet.

Faktisk består mye av den filosofiske virksomhet, også innenfor akademien, i å klargjøre hva saken egentlig dreier seg om, og hva som egentlig er problemet. Når dette er blitt klart, er kanskje brottdelen av den filosofiske jobben gjort.

Litt om å undersøke problemer

Andre ganger kan de problematiske tankene være klare nok og kreve utførlig drøfting. Det skjer i form av en dialog der tanker undersøkes med henblikk på holdbarhet og konsekvenser, og der klienten utfordres til å finne motargumenter til sitt eget syn. Noe som kan være påfallende vanskelig hvis man har låst seg fast i en bestemt måte å se en sak på.

Å oppøve evnen til å se en sak fra flere sider bidrar til å åpne opp for nye perspektiver, som igjen kan åpne opp for nye måter å forholde seg til problemet på. Da kan det til og med hende at problemet ikke lenger fremstår som noe problem, fordi man makter å se saken i et nytt perspektiv. I slike tilfeller virker en filosofisk undersøkelse svært frigjørende.

I andre tilfeller kan problemet vise seg å være høyst reelt, og kanskje stikke enda dypere enn det man først trodde. Da vil spørsmålet være hvordan man best mulig kan leve med det erkjente problemet, noe som er et filosofisk anliggende.